

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Subsidiering Stichting Jeugdteams.
Aanleiding	: Een collegebesluit van 19 november 2021
Datum	: 19 november 2021
Doel	: Het ter kennisname verstrekken van informatie
Portefeuillehouder	: Kees Jongmans (078) 770 6003 Cwm.jongmans@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Ben Kraal (078) 770 6098 b.kraal@alblasserdam.nl

Samenvatting voor de raad:

Tot en met 2021 was de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) de subsidieverlener voor de Stichting Jeugdteams ZHZ. Vanaf 2022 worden de gemeenten zelf subsidieverlener van de Stichting Jeugdteams. In dit voorstel wordt u geïnformeerd over deze transitie van regionale naar lokale subsidieverlening en gevraagd in te stemmen met de randvoorwaarden en kernopgaven bij deze lokale subsidie en voor de financiering van deze subsidie gebruik te maken van een begrotingssubsidie.

Inleiding

In 2020 heeft AEF een onderzoek gedaan naar de governance structuur jeugd in Zuid-Holland Zuid. Eén van de ontwikkelpunten uit dit onderzoek betreft het meer lokaal sturen en verbeteren van de samenwerking met de Stichting Jeugdteams ZHZ (SJT). Om dit te kunnen realiseren is besloten om met ingang van 2022 de tien gemeenten in de regio zelf een overeenkomst te laten sluiten met SJT en hen voor de uitvoering daarvan zelf te subsidiëren. De subsidiëring en aansturing die de Serviceorganisatie Jeugdhulp ZHZ (SOJ) voor de gemeenten organiseerde komt nu bij de afzonderlijke gemeenten te liggen. SOJ heeft de middelen voor SJT in hun begroting voor 2022 niet meer opgenomen. De middelen blijven hiermee in de eigen gemeentebegroting (kostenneutraal).

De SJT verzorgt in de regio ZHZ de toegang tot de geïndiceerde jeugdhulp, maar biedt ook ambulante jeugd en opvoedhulp in de vorm van een algemene voorziening. De jeugdteams zijn sterk lokaal ingebed en vormen een belangrijk onderdeel van de lokale sociale infrastructuur. Het jeugdteam wordt hiermee steeds meer onderdeel van een domein overstijgende aanpak in het sociaal domein. Deze domein overstijgende aanpak krijgt vooral lokaal vorm. Lokale subsidieverlening ligt dan ook in deze lijn. Lokale subsidieverlening geeft ruimte voor lokaal maatwerk, maar tegelijkertijd zullen de lokale subsidies op onderdelen overeenkomsten vertonen. Om die reden bestaan de randvoorwaarden en kernopgaven bij de subsidie aan de SJT uit een uniform regionaal deel en een deel met lokale maatwerkafspraken. Het uniforme regionale deel is door een regionale werkgroep ontwikkeld, met daarin vertegenwoordiging uit de gemeenten, SJT en SOJ. De stukken zijn bekrachtigd door het regionale portefeuillehoudersoverleg jeugd, waarin de verantwoordelijk wethouders van de 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid zitting hebben. Ook het netwerk MT jeugd is intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van de randvoorwaarden en kernopgaven.

Hoewel het pfo jeugd heeft ingestemd met de regionaal uniforme opgaven, de keuze voor een begrotingssubsidie en heeft voorgesteld lokaal minimaal een subsidie te beschikken ter hoogte van 90% van de bijdrage van de betreffende gemeente in 2021, vindt hierover geen regionale besluitvorming plaats. De individuele gemeenten zijn bevoegd om de subsidie lokaal in te vullen.

Hoewel er wel overeenstemming is in het regionaal pfo jeugd, kunnen gemeenten theoretisch afwijkende besluiten nemen. Met dit voorstel volgen we de regionaal voorgestelde lijn en de verwachting is dat alle gemeenten dit zullen doen.

Beoogd effect

Verkrijgen van meer inhoudelijke en financiële regie op de uitvoeringstaken van de Stichting Jeugdteams t.b.v. het bieden van passende ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen.

Argumenten

1.1. Hiermee kunnen we lokaal sturen op de doorontwikkeling/transformatie van de jeugdhulp binnen de brede context van het sociaal domein

Deze lokale subsidie sluit naadloos aan op de lokale kaders en ambities ten aanzien van de doorontwikkeling van de jeugdhulp in de context van het volledige sociale domein. De kernopgaven geven richting aan deze doorontwikkeling.

1.2 De randvoorwaarden en kernopgaven zijn tot stand gekomen in een zorgvuldig traject met alle betrokkenen

Zowel voor de gemeenten als subsidieverlener, als ook voor de Stichting Jeugdteams als subsidieontvanger, is het wenselijk dat de lokale subsidies op de onderdelen waarop deze sterk overeenkomen, ook zoveel mogelijk uniform zijn. Op deze manier kunnen gemeenten op de uniforme opgaven onderling benchmarken en van elkaar leren. Voor de Stichting Jeugdteams betekent dit dat er uniformiteit geborgd blijft op de onderdelen die alle 10 de gemeenten overeenkomstig wensen in te zetten

De randvoorwaarden en kernopgave bij de subsidie voor Stichting Jeugdteams bestaan daarom uit een uniform deel (t.a.v. de randvoorwaarden en de opgaven vraagverheldering, toeleiding, casusregie en regionale/bovenlokale voorzieningen). Dit deel is in nauwe afstemming met alle gemeenten ontwikkeld door een werkgroep met vertegenwoordigers van diverse gemeenten, de serviceorganisatie en Stichting Jeugdteams. De inhoud hiervan wordt door alle partijen onderschreven.

De lokale maatwerkafspraken zijn in afstemming met de Stichting Jeugdteams opgesteld.

Als gevolg van dit zorgvuldig doorlopen proces is er veel draagvlak bij alle partijen om in gezamenlijkheid te werken aan de beschreven opgaven.

2.1 Op basis van juridisch advies is gebleken dat dit de meest passende vorm is

Gelet op de regionale en lokale bestuurlijke wens om de taken uit te laten voeren door de Stichting Jeugdteams en de relatief beperkte tijd om dit te regelen, is het advies om aan de Stichting Jeugdteams in 2022 lokaal een begrotingssubsidie te verstrekken. Bij een aanbesteding van een overheidsopdracht en een reguliere subsidie geldt een mededingingsnorm, waardoor het goed mogelijk is dat een andere partij dan de Stichting Jeugdteams de opdracht/ subsidie krijgt. Bij overname van taken door een andere partij, komt de continuïteit van het aanbod onder druk te staan. Ook is er een bestuurlijke verantwoordelijkheid richting de Stichting Jeugdteams. Wanneer de opdracht/ subsidie niet gegund wordt aan de Stichting Jeugdteams, moet de Stichting Jeugdteams voldoende tijd krijgen om de Stichting hierop aan te passen en de taken over te dragen aan een andere partij. Verder vragen een aanbesteding en subsidietender relatief veel tijd, waardoor het niet mogelijk is deze gehele procedure voor 1-1-2022 doorlopen kan zijn.

Het juridisch advies is als bijlage bijgevoegd bij dit voorstel.

3.1 Dit bedrag komt overeen met de bijdrage van de gemeente Alblisserdam voor de inzet van de SJT in 2021

In de begroting van de SOJ voor 2021 is per gemeente ook de bijdrage voor de SJT gespecificeerd. Vanaf 2022 is deze bijdrage niet meer opgenomen in de begroting van de SOJ. Hiermee is de overname van deze taak kostenneutraal op het niveau van de gemeentebegroting. Hierbij is voor 2022 geen indexatie opgenomen. Wanneer wordt besloten wel een indexatie toe te passen, dient dit bedrag in een later stadium te worden aangepast.

4.1 Dit is noodzakelijk voor een juiste juridische verwerking van een begrotingssubsidie

Een begrotingssubsidie is een subsidie waarbij de subsidieontvanger en het bedrag wat maximaal als subsidie verleend kan worden expliciet op de gemeentebegroting staat.

Kanttekeningen / Risico's

1.1 De SJT maakt een voorbehoud bij de lokale opgaven

De lokale opgaven hebben enerzijds betrekking op de lokale inbedding en een algemeen lokaal aanbod, en anderzijds op het versterken van het lokale preventieve aanbod in de vorm van algemene voorzieningen. Het versterken van het lokale preventieve aanbod vindt plaats door middel van het naar voren halen van jeugdhulp. Dit kan door afspraken te maken met reguliere aanbieders als ook door het inzetten van jeugdprofessionals van de SJT die dan enkel ambulante hulp en ondersteuning bieden.

2.1 Goede sturing vraagt om voldoende kennis en capaciteit bij lokale gemeenten

De lokale subsidie biedt ons als gemeente kansen om lokaal zowel inhoudelijk als financieel meer regie te voeren op de transformatie van de jeugdzorg en het bieden van passende ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen. Dit is ook in lijn met het advies van AEF. Om zowel inhoudelijk als financieel meer regie te kunnen voeren, vraagt van gemeenten wel dat zij voldoende kennis en capaciteit beschikbaar hebben om cijfers over de aard en omvang van het lokale jeugdzorgvraagstuk te kunnen duiden en een visie te ontwikkelen op de door de gemeente voorgestane aanpak van de jeugdzorgproblematiek binnen de eigen gemeente, zodat hier op gestuurd kan worden op basis van beleidsprincipes en (meetbare) doelen.

2.2 Lokale subsidiering van de Stichting Jeugdteams vraagt om aanpassing van de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd

Op dit moment zijn de taken ten aanzien van de Jeugdhulp juridisch ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd, met als uitvoeringsorganisatie Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid. Als gevolg van de lokale subsidiering van de Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid, inclusief de bovenliggende voorzieningen die zij uitvoeren in lijn met de Jeugdwet, dient de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd aangepast te worden. Dit onderdeel van aanpassing zal integraal worden meegenomen bij de aanpassing van de GR, naar aanleiding van het advies van AEF om de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) te integreren in de Dienst Gezondheid en Jeugd.

2.3 Bij het verstrekken van een begrotingssubsidie wordt nog wel een juridisch risico gezien. Hoewel op basis van de Algemene wet bestuursrecht een begrotingssubsidie 1-op-1 beschikt kan worden, is de literatuur verdeeld of de mededingingsnorm die geldt bij een aanbesteding en een reguliere subsidie, ook hier van toepassing zou moeten zijn. Omdat hier nog geen jurisprudentie over is, kan een rechter in een later stadium de verstrekte subsidie alsnog onrechtmatig achten. Vanuit juridisch advies, wordt het risico dat de Stichting Jeugdteams de opdracht/ subsidie niet krijgt bij een aanbesteding/ subsidietender, groter geacht dan het risico dat een begrotingssubsidie later onrechtmatig wordt geacht. Hierbij wordt wel expliciet vermeld dat deze risico afweging een bestuurlijke afweging dient te zijn.

Het pfo jeugd adviseert om in ieder geval voor 2022 een begrotingssubsidie te beschikken. Voor 2023 en verder zullen de verschillende mogelijkheden van opdrachtverlening en subsidiëring regionaal nog een keer tegen het licht worden gehouden.

2.4 Slechte arbeidsmarkt

Op dit moment is de arbeidsmarkt voor jeugdhulpverleners slecht. Om dit risico te omzeilen zullen wellicht mensen van jeugdhulpinstellingen via detachering aan het jeugdteam toevoegen. Het besluit van de Dordtse gemeenteraad om vanaf 2023 te gaan aanbesteden, en daarmee het risico te lopen de SJT kwijt te raken kan voor ons mogelijk een positieve beïnvloeding van de regionale arbeidsmarkt zijn.

- Financiën

Tot 2021 is binnen de begroting van SOJ de bekostiging van SJT opgenomen. Op basis van de grootte van de gemeente en de middelen die zij in de Algemene Uitkering ontvangen voor jeugdhulp is een verdeling gemaakt van de organisatiekosten en de inzet van jeugdprofessionals per gemeente. Voor Alblasserdam is in de SOJ begroting 2021 (bij de 1e burap 2021) rekening gehouden met € 675,929. In de concept begroting SOJ 2022 is met het budget voor SJT geen rekening meer gehouden omdat de gemeenten zelf de middelen aan SJT zullen moeten gaan beschikken. Voorgesteld wordt om voor 2022 in ieder geval het bedrag aan te houden dat uitgenomen is uit de begroting van SOJ. De mogelijkheid om meer diensten bij SJT af te nemen (met name voor het uitvoeren van de maatwerkafspraken onder 5 en 6) via 'jeugdhulp naar de voorkant' wordt uitgewerkt in 3 delen.

Jeugdhulp naar voren financiën.

Op basis van een besluit van het algemeen bestuur op 5 maart 2020 kan 13% van het budget 2020 worden ingezet voor deze beweging. In Alblasserdam is dat € 650.000.

Gemeente Alblasserdam huurt tot 31 december 2021 een secretaresse in voor het CJG. Van rechtswege moet dit contract beëindigd worden. De SJT neemt haar van ons over, wij blijven de kosten van € 27.000,= betalen.

En dan is er nog de reguliere subsidie van € 100.000,= die wij betalen voor de extra inzet van een gedragswetenschapper (kinderpsycholoog) en een vrijwilligersproject waarbij vrijwilligers worden ingezet om gezinnen te ondersteunen.

In totaal bedraagt de subsidie dan (maximaal) € 1.525.779,=

Samenhang.

Dit voorstel bevat een begroting aanpassing die nodig is om technische redenen. Samenhang is er met onder andere de afbakening jeugdhulp, het overzicht met de vergelijking financiën 2020 versus 2021 (komt er aan) en de nieuwe verordening jeugd (komt er aan). Een en ander is gericht op het versterken van de Centrale Toegang met extra menskracht, kennis en deskundigheid.

Communicatie / Participatie

Communicatie verloopt via de Stichting Jeugdteams.

Vervolgprocedure (inspraak/publiceren)

Na vaststelling door het college zal de begrotingssubsidie als zodanig worden opgenomen in de gemeentebegroting en na vaststelling van de gemeentebegroting door de gemeenteraad aan de SJT worden beschikt en verder in de P&C-cyclus opgenomen worden.

Bijlagen

1. Randvoorwaarden en kernopgaven bij subsidie SJT gemeente Alblasserdam.docx

2. Uniforme regionale KPIs bij regionaal raamwerk.docx
3. Financiering inkoop Stichting Jeugdteams II.pdf

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

De secretaris,

De burgemeester,

S. van Heeren

J.G.A. Paans